

ציור

עין אחת חשובה

שלמה זיגפרד אלחיס, שחבריו כינוהו בחיבה אלוהא, ואשר תערוכתו נפתחה ה' שבוע בביתן הציירים בתל-אביב, היה נער חלוני שאהב מאד לשמוע את סיפורי ה' חסידים של אמו. הוא נולד בברלין להורים אמריים, התחנך עד גיל עשר בעיירת סבו בגליציה.

בבית סבו, לא ידע מהן מכות. עד אשר, בהיותו כבן חמש, החליט כי גם בבית ה' סבא חייבות להיות חמניות כאלה שבגן השכנים. בחוסר כל התחשבות בחוקי החי' לאות, יצר את הפרחים בעזרת תחית' פחם, על כל קירות הבית. הסבתא נעורה בשטיה החינוכית העתיקה ביותר בתולדות האנושות ומאז נזרה שלמה שלא לצייר על קירות.

כאשר התבגר הנער והפך גבר, ניסה את מזלו במסחר, בהוצאת ספרים, בניסיון. לבסוף, בהיותו בן 28, ארז את חפציו, נטש את אשתו ואת ילדיו בבית אביו, יצא לר' אור את יצירות הציירים המפורסמים ברחבי אירופה. הוא השתקע לתקופה קצרה ב' סאריס, הפך מורה לציור, היגר לארץ-ישראל.

אלא שמציאות ארץ-ישראל, 1932, היתה רחוקה מזו שנצטיירה בסיפורי אמו על ארץ הקודש. בכלכלה חלוצית, לא היה מקום לצייר חדש שיתפרנס מיצירותיו. הוא היגר חזרה לפאריס.

העניינות היא מופיקלית כיום יושב אלוהא בלונדון, אליה היגר לפני מלחמת העולם השנייה ואשר בא נשא את אשתו השנייה. שמו כצייר ידוע עתה בעולם האמנות: הוא שייך לאותו סוג של ציירים אשר כל אחד מהלל את כשרונם, ואשר רק מעטים מבינים את כוחותיהם הכמוסות.

רוב נושאי שאובים מזכרונות ילדותו. סימן היכר מיוחד: רוב דמויותיו הן בעלות עין אחת נראית; השנייה מוסתרת. כי, ל' דברי אלוהא, אדם מסתכל ממילא בעין אחת לתוך נפשו ולכן מיותר להבליטה. שיטה זו לתוך נפשו ולכן מיותר להבליטה. שיטה מסיכולוגית זו בציור היא פרי רוחו של אלוהא עצמו, שהוא גם המאמין היחיד בה, לפי שעה.

כל ציורי אלוהא מסמלים את הבדידות והעצב, צבעיו קודרים. רק לעתים רחוקות מכניס הוא גחן עליו. אולם בציורים אלה, אין הוא מנסה לבטא את רגשותיו. במקרים אלה מצייר אלוהא כשהוא תחת השפעתה של המוסיקה והוא מנסה להביע את התחוים ה' עליונים בצבעים עליונים.

זמרה

חליל הכספים

לולא היו מגלים את אמריקה לפני שער שנים, יתכן וישראל לא היתה מגלה לעולם את אילקה ואביבה. על כן שמורה בלב זוג הזמרים העממיים הישראליים פינה חמה ל'

"בת-שבע" של אלוהא אחרי הגירה סחאריץ

אולמות הקונצרטים של ארץ הודו סאם. השבוע חזרו מסיורם השני מעבר לאוקיינוס, כשכפיהם נעימות שמחה על תוצאות ב' קורם.

בפעם הראשונה, היתה נסיעתם של הלל ואביבה לארצות הברית, אפורה ומיגעת איל-קה, חבר קיבוץ רמת-יחנן לשעבר, איבד את רגלו במלחמת העולם השנייה, ביקש ל' קבל טיפול רפואי נאות. אם הוציא מאמר תחתו אחד מחליליו האהובים, היה זה רק

זמרת אביבה באולפן הקלטה ג'רני אמריקה

כדי להפיג את שיעמומו הוא ושיעמום חב' ריו לנטיעה הארוכה.

למזלו של הווג, שהה אותו זמן עוד צעיר ישראלי מבטיה בארצות-הבריה: כוכב עולה בשמי המגבית היהודית, בשם טדי קר' לק. הוא שמע את נגינת אילקה וחליל הק' סמים עשה את שלו. הוא החליט להסכו ל' חליל הכספים: הווג צורף לרשימת בדרני המגבית, החל מטפס בסולם המוסיקלי.

בלי נעלים באולפן. הפעם, היתה נסיעת הווג שונה לחלוטין. את הדרך עשו במטוס, על חשבונם הם. כאשר נחתו בניו-יורק שוב לא היו זקוקים למנגינות-פתיחה של פרסומת. הם הכירו את האמרגנים, את השדרנים ואת מקליטי התקליטים.

הפעם הופיעו בעיקר באוניברסיטות, לא תמיד בפני קהל יהודי. לתוכניהם המקורית של שירי עם ישראליים הוסיפו גם שירים איטלקיים, רוסיים ושודיים, אותם למדו דוד' קא בהיותם בישראל.

הם הופיעו בתוכנית טלבויה על נושא דתי, שארכה חצי שעה. צויינה לשבח על ידי המבקרים כרוגמה נאה למה שאפשר ל' השיג כמעט הוצאות ובכשרון טבעי. באר' לם הקלטה מבודד, אשר רק מיקרופון עמד במרכזו, ניצבו הווג כשאלקה לוסת את חלילו ואביבה את תופה.

כדי לא להפריע למנגינה, חלצה אביבה את נעליה. "אני פשוט רגילה להתלהב בזמן השירה. הקצב סוחף אותי ואני רוקעת ב' רגלי", הסבירה. "ככה אני יכולה לדפוק לפי הקצב כמה שאני רוצה, מבלי שזה יפריע להקלטה."

שם התקליט ארוך-הנגן: שירים מארץ כ' נען, מיועד במיוחד לחג המולד ומכיל שירי רים עבריים כפי שהיה שר אותם ישו ב' אותם הימים.

כאשר חזר הווג לבנם אודי בן השלוש, אחרי שלושה חודשי הופעות, הביא עמו מטען מיוחד של מזכרות. אילקה, הנוהג ליצור בעצמו את חליליו מקני סוף, קיבל מכתור ממערךי יהודי חליל עשוי עצם. מע' שה ידי אמן אינקא, מלפני 500 שנה. הוא מנסה עדיין לנגן בו כהלכה.

אולם חשוב מזה, הביאו עמם הרגשה מיוחדת במינה לאמן ישראלי: שהם יכולים להרשות לעצמם לצאת לסיבוב מכניס באר' צות-הכרית, לפי תנאיהם הם.

עוד שיר שקיבלתי לכבודי: חדשים לבקרים לי תמונתך תבהירי תשכיחי חזון אפור ממראה פניך לו אראה מראה דמותך באורך אזי למכתי נפשך אבין פשר מדורך

אחת הסיבות, כפי שאני רואה אותך, לתופעה של ספרות ושירה בלתי מו' בנות בימינו, הוא הפחד שלא נכיר ב' זמננו את הגאון, כפי שקרה לגאונים רבים בהיסטוריה. על כן אנו מקבלים הגל ומנידים את ראשנו בהבנה. אני אינני שונה מכל השאר. מי יודע אזי שיר זה הוא נפלא?

צברית חמודה ועוקצנית

אני מעיינת ברצינות באפשרות לפ' תוח סניף בלונדון. העסקים מצוינים. עתה קיבלתי משם מכתב חבוב מ' (1968/978), הלומד שם הגדסת מסוסים ומשתגע מן הערפל הלונדוני, שאותו תוכל לפור במכתב מעניין נערה י' ראלית עד גיל 24. אין לכן מה לד' שוש מהתחרות, בנות, הוא טוען כי הנערות האנגליות הן אומנם אריכות ומליאות טאקט, אך משעממות עד מוות. הוא מתגעגע לצברית חמודה ועוקצ' ניה, שתכניס מעט רוח שרבית מרע' גנת בה הוא נמצא.

ישראל, איך?

משתעממת כנראה מאד ב' רחוב דיונגוף, תל אביב. שפטו ב' עצמכם:

...רצוני להתכתב עם אדם הנמצא בקיבוץ או ביישוב ספר, או שעוסק ב' ארכיאולוגיה, או בחינוך נפט, או חילל בצה"ל או כל דבר אחר המוסיף טעם ועניין בחיים, ושיוכל לספר לי על חיו' אלה שהם שונים בודאי מחיי פה בעיר. בין העובדים בקידוח נפט ידוע לי על בחור אחד בשם ישראל. אולי יקרא הוא את הדברים האלה ואם יכתוב אלי — זה יהיה באמת מעניין. על הבחור להיות בגיל 30-35 בערך. אמצא טעם להתכתב עם אדם שמצא לו איזו דרך מטיימת ומטרה מסוימת לחייו ומוצא בזה עניין רב ויוכל ל' עניין אף אחת כמוני הרוצה שיגויים וגחונים על-ידי ההכתבות."

הילכו שנים יחדיו?

לפני שהחל לספר לי על עצמו, ה' ביץ בסני (1978/970) אימרה גדולה שמיד העתקתי אותה לספר הפתגמים שלי. הוא אמר: ההליכה בשניים קצרה כפלים. לאור זאת, רוצה הצעיר בן 20 להסביר שהוא מתכוון להכיר א' שית את זו שתכתוב אליו. טיולתם, ספורט, קולנוע, ותיאטרון — הם ה' דברים האהובים עליו ביותר. וכשהוא אומר ללכת, הוא מתכוון לעזרה הבאה.

שלום, גב' צ'יפס

בתמימותי הרבה חשבתי שעל מורה להיות, אחרי שעות בית-הספר, עסוקה נורא: מתקנת שיעורים או מבחנים, מסתבר שיש להם פנאי גם לכתוב מכ' תבים. שכתתי, הרי החופש הגדול החלו ובכו, (1978/978) היא מורה וגם סטרי דגטים. בת 21. מתעניינת, כפי שהיא מגדירה בעצמה. "בכל הנושאים הנדר' שים ששמש מופיע במדורך פעמים רבות: מוסיקה, שונאת: סובביוס". ל' מורתנו גם פנאי להסתכל בראי ומה שהיא רואה בו משיבץ בהחלט את העיין. כך היא מבטיחה.

ההבדל הקטן

חשבותי שרק נערות בנות 16-17 עשויות כך. מתברר לי שגם נערים ל' קים לפעמים במחלה הזו — הבדל קטן, או לא. אתם יודעים למה אני מתכוונת: כאבהעולם וההרגשה שאף אחד אינו אוהב אותך. קחו למשל את מכתבו החבוב של (1978/972):

"אני בן 17 שנים. שנים, אבל לא אביבים. הייתי יכול לספר לך על ימים רבים של סבל ודכאון, ועל ימים מוע' טים של שמחת אמת.

כל כך טוב כשיש משהו שאתו אפ' שר לחלק את רגשות השמחה או ה' צער, וכשאין צורך לקבור הכל עמוק עמוק בתוך הלב ולנסות לשכות. ל' עתים אני משתף את המפותחת שלי בצרותי. תצחקי ודאי למקרא קטע זה, אבל זו עובדה. נעים כשהעצר חולף עם המנגינה, וההרגשה היא הפוכה כ' שלא מוצאים מנגינה אשר סופגת ב' צליליה את היגון.

משום כך פניתי אליך, אם תמצא נע' רה אשר תהיה מוכנה להתכתב אתי, הרי עליה להיות רצינית ובת 16."

לא מארי אנטואנט

הבחורים בחברתה של (1978/973) נמאסו עליה. הם אמנם גיטלמנים מאד, ממהרת היא להבטיח, אך במחיצתם יש לה ההרגשה כאילו חיה היא באר' מונה של מארי אנטואנט, לא פחות ר' לא יותר.

היא נערה חמודה למדי, אומרת היא, ועל כן רוצה היתה להתכתבות עם נער בין 20-18, לא פחות נחמד. על מה? "הכל, חוץ מפילוסופיה."

בלי חוכמות

(1978/974) הוא בחור רציני שלא אר' הב חוכמות. לכן רצונו שמכתביו, ר' מאוחר יותר מבטיח, יופנו אל נערה רצינית שתעניין במוסיקה קלאסית ר' שלא תהיה גבוהה למעלה מ'168 ס"מ. היא לא מוכרחה להיות יפה, אך יש לו דעות קדומות על גינגינות. זה כי נראה חלק מלהיות בחור רציני.

הוא מספר שאומרים עליו שהוא ב' חור יפה, אך הוא פשוט מסרב לה' אמין להם. אופקיו אומר הוא, רחבים מאד. בסוף המכתב, אחרי קריאה ש' ניה, הוסיף שבצעם הוא לא כל כך נורא כפי שהוא נשמע. הוא אוהב ל' בלות בחברה נעימה, ואפילו לרקוד.

מהחברה הטובים

פשוטה וקולעת היא (1978/975), אם כי לא מבטיחה ביותר, המודיעה לי בפשטות שהיא בת כפר המודיע, בר' גרת מקוה-ישראל, חובבת טבע וטי' לים ובמיוחד אתלטיקה קלה. מה היא רוצה? "להתכתב עם בחור מהחברה הטובים היודע לעשות שמה בחברה והמעוניין לארגן טיולים ברחבי ה' ארץ."

זה לא מספיק. עליו להיות מצויד גם בקומה גבוהה, מראה נאה וגיל המסתובב בין 26-22.

לפריקת עול

לא תמיד מקבלת אני מכתבים בנא' ליים. לעתים, בעיקר בזמן האחרון, הרי לך וגדל מספר המכתבים המעניינים. אחד מהם, אני חושבת, הוא זה של (1978/976).

"לומר את האמת הפשוטה לפני, אין זה מהדברים הקלים ביותר אך ב' ידעתי, כשהמדובר הוא בהתכתבות ל' שמה או בהתיידדות, או בשניהם גם יחד, הרי נוצר מצב כאילו אדם משיג את מבוקשו על-ידי פנייה לרותי, ה' נראית פנייה דיסקרטית כביכול בגלל המספר ללא שם מלא.

"ואף על פי כן, או בגלל זה דחאק, שהתכתבות זו נעשית במיסתורין ב' מקצת, יש להיחש שמלבד הצד המעשי שבדבר, יש גם לעודד את הצד השני, אשר לזאת אף אחד מהפונים לא שם לב, וזה הגורם האידיאלי, לדעתי, מלבד הצד המשעשע שבו: לתת סרוקן יתר לרגשות נסתרים, אשר משום מה אדם מטבעו נוטה לא להאמין בולת, אלא אם זקוק הוא ביותר לאותו איש, ש' ידע אי' טעם לתסוס מקום נכבד ב' עולמו הוא.

"אני מניח שיש דמויות אידיאליות כאלו שעד כה לא העיזו לפרוק את עולן על ידי קריאת חניג שונעות ב' דרך כלל במחשבה נסתרת, אך בצורה מורה. בין אם הובר כך או לא, היי' תי רוצה לשמוע צבקת חניג שתאז מפי נערה שתדע לצאת לסיבוב מכניס באר' או לעלות אותה לפחות על הגייר."